

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152

Proglašavam **Zakon o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152**, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini, dana 06. marta 2017. godine.

Broj: 01-269

Podgorica, 09.03.2017. godine

CRNA GORA

Predsjednik

Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 17 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Prvoj sjednici Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini, dana 6. marta 2017. godine, donijela je

Zakon o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG - Međunarodni ugovori", br. 2/2017 od 21.3.2017. godine.

Član 1

Potvrđuje se Konvencija Međunarodne organizacije rada o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) broj 152, usvojena 25. juna 1979. godine, u Ženevi, u originalu na engleskom i francuskom jeziku.

Član 2

Tekst Konvencije iz člana 1 ovog zakona, u originalu na engleskom i u prevodu na crnogorski jezik, glasi:

Konvencija br. 152

Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici), iz 1979. godine (stupila na snagu 5. decembra 1981. godine)

Preambula

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada, sazvana u Ženevi od strane Upravljačkog tijela Međunarodne kancelarije rada, koja se sastala 6. juna 1979. godine na svom šezdesetpetom zasijedanju,

konstatujući uslove postojećih i relevantnih međunarodnih konvencija i preporuka, i naročito, Konvencije o označavanju težine na teškim koletima koji se prevoze brodovima iz 1929. godine, Konvencije o zaštiti mašina iz 1963. godine i Konvencije o radnim uslovima (zagađenje vazduha, buka i vibracije) iz 1977. godine,

pošto je odlučila da usvoji razne predloge u vezi sa revizijom Konvencije o zaštiti od nesreća (lučkih radnika) (revidirana) iz 1932. godine broj 32, koje pitanje je bilo četvrta tačka dnevnog reda zasijedanja,

smatrajući da ovi predlozi treba da dobiju oblik međunarodne konvencije,

usvaja na dan dvadesetpetog juna hiljadu devet stotina sedamdesetdevede godine, sledeću konvenciju koja će nositi naziv Konvencija o zaštiti i zdravlju na radu (lučki radnici) iz 1979. godine:

DIO I. DEFINICIJE I OBIM PRIMJENE

Član 1

Za svrhe ove konvencije, izraz lučki posao označava i podrazumijeva cjelokupan rad ili dio rada pri utovaru i istovaru svakog broda, uključujući i sve nepredviđene poslove s tim u vezi. Definicija takvog posla utvrđuje se nacionalnim zakonodavstvom ili praksom. Organizacije poslodavaca i radnika moraju se konsultovati ili na neki drugi način učestvovati u utvrđivanju ili reviziji ove definicije.

Član 2

1. Članica može odobriti odstupanja ili dopustiti izuzetke od odredbi ove Konvencije u odnosu na lučke poslove na bilo kojem mjestu na kojem je promet neredovan i ograničen na male brodove, kao i u odnosu na lučke poslove koji se tiču ribarskih brodova ili određenih kategorija istih, pod uslovom da:

(a) se održavaju bezbjedni uslovi rada;

(b) se nadležni organ, nakon konsultacija sa zainteresovanim organizacijama poslodavaca i radnika, uvjerio da su takva odstupanja i izuzeci razumno opravdani u svim okolnostima.

2. Posebni zahtjevi Dijela III ove Konvencije mogu varirati ako se nadležni organ uvjeri, nakon konsultacija sa zainteresovanim organizacijama poslodavaca i radnika, da takve varijacije pružaju odgovarajuće prednosti i da sveukupna zaštita nije nepovoljnija od one koja bi rezultirala iz potpune primjene ove Konvencije.

3. Sva odstupanja ili izuzeci odobreni shodno stavu 1 ovog člana, te bilo koje značajnije varijacije odobrene shodno stavu 2 ovog člana, kao i razlozi za takva odstupanja, izuzetke i varijacije, moraju biti navedeni u izvještajima o primjeni ove Konvencije, podnijetim saglasno članu 22 Ustava Međunarodne organizacije rada.

Član 3

Za svrhu ove Konvencije:

(a) izraz radnik označava svako lice angažovano na lučkim poslovima;

(b) izraz stručno lice označava lice koje ima potrebno znanje i iskustvo za obavljanje određene dužnosti ili dužnosti i koje je kao takvo prihvatljivo od strane nadležnog organa;

(c) izraz odgovorno lice označava lice imenovano od strane poslodavca, zapovjednika broda ili vlasnika opreme, kako može biti slučaj, koje je odgovorno za obavljanje određene dužnosti ili dužnosti i koje posjeduje dovoljno znanja i iskustva kao i potreban autoritet za pravilno obavljanje dužnosti ili dužnosti;

(d) izraz ovlašćeno lice označava lice ovlašćeno od strane poslodavca, zapovjednika broda ili odgovorno lice koje izvršava određeni zadatak ili zadatke i ima neophodno tehničko znanje i iskustvo;

(e) izraz uređaj za dizanje pokriva sve fiksne ili pokretne naprave za rukovanje teretom, uključujući i kopnene rampe na mehanički pogon,

koje se koriste na kopnu ili na brodu za vješanje, podizanje ili spuštanje tovara ili za premještanje tovara iz jedne pozicije u drugu, dok visi ili je pričvršćen;

(f) izraz pokretna oprema pokriva bilo koju opremu pomoću koje tovar može biti prikaoen na uređaj za dizanje, a koja ne čini sastavni dio sprave ili tovara;

(g) izraz pristup uključuje izlaz;

(h) izraz brod pokriva bilo koju vrstu broda, plovilo, lebdjelice, isključujući ratne brodove.

DIO II. OPŠTE ODREDBE

Član 4

1. Nacionalnim zakonodavstvom ili propisima moraju se propisati mjere u vezi sa lučkim poslovima na način da iste budu usklađene sa Dijelom III ove Konvencije i s ciljem da njihovo sprovođenje:

(a) pruža i održava radna mjesta, opremu i metode rada sigurnim i bez rizika od povrede zdravlja;

(b) pruža i održava sigurnim sve načine pristupa radnom mjestu;

(c) pruža neophodne informacije, obuku i nadzor kako bi se osigurala zaštita radnika od rizika nezgode ili povrede zdravlja, za vrijeme njihovog radnog odnosa ili od rizika koji proizilaze iz radnog odnosa;

(d) pruža zaposlenima ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću, te uređaje za spasavanje, koji se razumno mogu zahtijevati u slučajevima kada adekvatna zaštita od rizika nezgode ili povrede zdravlja ne može biti pružena na drugi način;

(e) pruža i održava prikladnim objekte za pružanje prve pomoći i objekte koji su namijenjeni spasavanju;

(f) razvija i uspostavlja odgovarajuće procedure u cilju postupanja u vanrednim situacijama koje mogu nastati.

2. Mjere koje treba preduzeti u skladu sa ovom Konvencijom treba da obuhvataju:

(a) opšte uslove koji se odnose na izgradnju, opremanje i održavanje pristaništa i drugih mjesta i objekata u kojim se obavljaju lučki poslovi;

(b) prevenciju i zaštitu od požara i eksplozije;

(c) siguran način pristupa brodovima, brodskim skladištima, platformama, opremi i napravama za dizanje;

(d) transport radnika;

(e) otvaranje i zatvaranje otvora, zaštita grotlova i rad u skladištima;

(f) konstrukciju, održavanje i upotrebu naprava za dizanje i drugih uređaja za rukovanje teretom;

(g) konstrukciju, održavanje i upotrebu platformi;

(h) montažu i upotrebu brodskih samarica;

(i) testiranje, ispitivanje, pregled i sertifikaciju, na odgovarajući način, naprava za dizanje, pokretne opreme, uključujući lance, konopce, štropove i druge uređaje za dizanje koji čine sastavni dio tovara;

(j) rukovanje različitim vrstama tereta;

(k) slaganje i skladištenje robe;

(l) opasne materije i druge opasnosti u radnoj sredini;

(m) ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću;

(n) toalete i druge objekte za održavanje higijene kao i druge pogodnosti u pogledu komfora;

(o) medicinski nadzor;

(p) objekte za pružanje prve pomoći i objekte namijenjene spasavanju;

(q) organizaciju zaštite i zdravlja;

(r) osposobljavanje radnika;

(s) prijavljivanje i istraživanje radnih nezgoda i bolesti.

3. Praktična primjena zahtjeva propisanih u skladu sa stavom 1 ovog člana ima se obezbijediti uz pomoć tehničkih standarda ili prakse odobrene od strane nadležnog organa, ili na drugi odgovarajući način koji je u skladu sa nacionalnom praksom i uslovima.

Član 5

1. Nacionalnim zakonodavstvom ili propisima treba držati odgovarajuća lica, bilo poslodavce, vlasnike, zapovjednika ili druga lica, kako može biti slučaj, odgovornim za poštovanje mjera iz člana 4, stav 1 ove Konvencije.

2. Kada dva ili više poslodavaca istovremeno obavljaju aktivnosti na jednom radnom mjestu, isti su u obavezi saradivati kako bi njihove radnje bile usklađene sa propisanim mjerama, ne dovodeći u pitanje odgovornost svakog poslodavca za zdravlje i sigurnost njihovih zaposlenih. U odgovarajućim okolnostima, nadležni organ propisuje opšte procedure takve saradnje.

Član 6

1. Treba slijediti rješenja na osnovu kojih će radnici:

(a) biti u obavezi da ne ometaju bez valjanih razloga funkcionisanje bilo kojeg sigurnosnog uređaja ili sprave, te da ne zloupotrebljavaju funkcionisanje uređaja koji su predviđeni za njihovu ličnu zaštitu ili zaštitu drugih lica;

(b) starati se o svojoj ličnoj sigurnosti i o sigurnosti drugih lica koja mogu biti ugrožena njihovim radnjama i propustima u poslu;

(c) odmah prijavljivati svom nadređenom bilo koju situaciju za koju imaju razloga da vjeruju da može predstavljati rizik, a koju samostalno ne mogu ispraviti, sve u cilju preduzimanja korektivnih mjera.

2. Radnici imaju pravo da na bilo kojem radnom mjestu učestvuju u obezbjeđivanju sigurnog rada do stepena njihove kontrole nad opremom i metodama rada, kao i da izraze svoje viđenje o usvojenim radnim procedurama koje mogu uticati na bezbjednost na radu. U odgovarajućoj mjeri i kada su po nacionalnom zakonodavstvu i propisima, saglasno članu 37 ove Konvencije, formirani odbori za zaštitu i zdravlja na radu, ta svoja prava radnici imaju ostvariti posredstvom navedenih odbora.

Član 7

1. Stupanjem na snagu odredbi ove Konvencije i njenim transponovanjem u nacionalno zakonodavstvo ili propise, ili na drugi način u zavisnosti od nacionalnih uslova i prakse, nadležni organ će djelovati u konsultacijama sa zainteresovanim organizacijama poslodavaca i radnika.

2. U primjeni mjera koje su navedene u članu 4 stav 1 ove Konvencije, neophodno je obezbijediti blisku saradnju poslodavaca i radnika ili njihovih predstavnika.

DIO III. TEHNIČKE MJERE

Član 8

U svim slučajevima kada radno mjesto postane nesigurno ili postoji rizik od povrede zdravlja, potrebno je preduzeti djelotvorne mjere (ogradiavanjem, obilježavanjem ili drugim pogodnim sredstvima, uključujući, gdje je potrebno, i prestanak rada) u cilju zaštite radnika, a takve mjere moraju ostati na snazi sve dok se radno mjesto ponovno učini sigurnim.

Član 9

1. Sva mjesta gdje se obavljaju lučki poslovi kao i svi prilazi tim mjestima moraju se osvijetliti adekvatno i na odgovarajući način.

2. Bilo koja prepreka koja može ugroziti kretanje uređaja za dizanje, vozila ili lica, ako se ne može ukloniti iz praktičnih razloga, mora biti na odgovarajući način i vidno označena, a gdje je potrebno i odgovarajuće osvijetljena.

Član 10

1. Sve površine koje se koriste za saobraćaj vozila ili za slaganje robe ili materijala moraju biti pravilno održavane i pogodne za te namjene.

2. Kada su roba ili materijali naslagani, odloženi, nenaslagani i neodloženi, posao se ima obaviti na siguran i uredan način, uzimajući u obzir prirodu robe ili materijala kao i njihovo pakovanje.

Član 11

1. Kako bi se omogućilo sigurno korišćenje vozila i uređaja za rukovanje teretom, moraju se ostaviti prolazi adekvatne širine.

2. Kada je potrebno i izvodivo, moraju se ostaviti odvojeni prolazi za pješake. Takvi prolazi moraju biti odgovarajuće širine i odvojeni od prolaza koji se koriste za vozila, u mjeri izvodljivog.

Član 12

Na mjestima gdje se obavljaju lučki poslovi moraju biti obezbijeđena i dostupna sredstva za gašenje požara.

Član 13

1. Svi djelovi mašina moraju biti efikasno čuvani, osim ako su takve konstrukcije ili su na takvom mjestu da je njihova sigurnost jednaka onoj koja bi se postigla efikasnim čuvanjem.

2. Za slučaj nužde, moraju se osigurati djelotvorne mjere za pravovremeni prekid napajanja bilo koje mašine čije je gašenje potrebno.

3. U slučaju da treba obaviti čišćenje, održavanje ili opravku mašine, a da takva radnja može dovesti u opasnost bilo koje lice, mašina mora biti zaustavljena prije početka radova i neophodno je preduzeti sve adekvatne mjere kako bi se osiguralo da mašina ne može biti aktivirana prije završetka takvih radova, pod uslovom da odgovorno lice može aktivirati mašinu za potrebe ispitivanja ili podešavanja, koja ne bi mogla biti obavljena dok je mašina ugašena.

4. Samo ovlaštenom licu može biti dozvoljeno da:

(a) udalji stražu gdje je potrebno u cilju obavljanja poslova;

(b) ukloni sigurnosni uređaj ili ga učini nefunkcionalnim radi čišćenja, podešavanja ili opravki.

5. ako je bilo koji stražar udaljen, potrebno je preduzeti adekvatne mjere predostrožnosti, a stražara je potrebno što prije moguće vratiti na radno mjesto ili zamijeniti drugim stražarom.

6. ako je bilo koji sigurnosni uređaj uklonjen ili je učinjen nefunkcionalnim, isti treba zamijeniti ili ga je potrebno što prije staviti u funkciju. S tim u vezi, neophodno je preduzeti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da oprema ne može biti slučajno aktivirana sve dok se predmetni sigurnosni uređaj ne stavi u funkciju ili zamijeni drugim sigurnosnim uređajem.

7. U svrhu primjene ovog člana, izraz mašina uključuje bilo koju spravu za dizanje, poklopce grotla na mehanički pogon ili drugu opremu koja se pokreće na mehanički pogon.

Član 14

Sve instalacije kao i električna oprema moraju biti konstruisane, instalirane, održavane i istim se mora upravljati na način da se sprečava opasnost u skladu sa standardima koji su priznati od strane nadležnog organa.

Član 15

Pri utovaru ili istovaru broda uzduž obale ili uz drugi brod, sva sredstva pristupa istom potrebno je držati pristupačnim, adekvatno instaliranim i obezbijeđenim.

Član 16

1. Kada radnici moraju biti prevezeni vodenim putem na brod ili s broda na neko drugo mjesto, potrebno je preduzeti sve adekvatne mjere kako bi se osigurao njihov siguran dolazak, prevoz i odlazak s broda. Moraju biti propisani uslovi koje moraju ispunjavati plovila koja se koriste u te svrhe.

2. Kada je radnike potrebno prevesti s jednog na drugo radno mjesto na kopnu, sva sredstva prevoza koja obezbjeđuje poslodavac moraju biti sigurna.

Član 17

1. Sredstva pristupa brodskim skladištima ili palubi za prevoz tereta moraju biti sledeća:

(a) fiksirane stepenice ili, kada to nije izvodljivo, fiksirane merdevine ili okovi za uklinčenje ili prečke odgovarajućih dimenzija, adekvatne čvrstoće i pravilne konstrukcije, ili

(b) druga sredstva pristupa prihvatljiva od strane nadležnog organa.

2. Sredstva pristupa navedena u ovom članu moraju biti odvojena od otvora grotlova, onoliko koliko je to razumno moguće.

3. Radnici ne smiju koristiti ili ne smiju biti primorani da koriste, bilo koje drugo sredstvo pristupa brodskim skladištima i palubi za prevoz tereta od sredstava navedenih u ovom članu.

Član 18

1. Ne smiju se koristiti poklopci grotla ili spone nezdrave konstrukcije i za te svrhe neadekvatne čvrstoće, kao ni poklopci grotla ili spone koji nijesu odgovarajuće održavani.

2. Poklopci grotla kojima se ruke uz pomoć uređaja za dizanje moraju biti opremljeni odgovarajućim i lako dostupnim dodacima kojima se obezbjeđuju lančani štopovi ili druga oprema za dizanje.

3. Kada poklopci grotla i spone nijesu međusobno zamjenjivi, moraju se jasno označiti kako bi se naznačilo skladište kojem pripadaju i njihov položaj na istom.

4. Samo ovlaštenom licu (po mogućnosti članu brodske posade) može biti dopušteno da otvara i zatvara poklopce grotla na mehanički pogon. Poklopci grotla ne smiju biti otvarani ili zatvarani sve dok se takvim operacijama poklopaca može povrijediti bilo koje lice.

5. Odredbe stava 4 ovog člana analogno se primjenjuju i na brodsku opremu na mehanički pogon kao što mogu biti vrata na trupu broda, rampa ili platforma, uvlačeće palube za prevoz vozila ili na sličnu opremu.

Član 19

1. Moraju se preduzeti sve adekvatne mjere u cilju zaštite bilo kojeg otvora na palubi na kojoj radnici obavljaju svoj posao, i kroz koje bi radnici ili vozila mogli propasti.

2. Svaki otvor grotla koji nije opremljen pražnicama adekvatne visine i čvrstoće mora biti zatvoren, a straža promijenjena kada otvor grotla više nije u upotrebi, osim tokom kratkih prekida poslova. Odgovorno lice mora biti zaduženo za sprovođenje ovdje navedenih mjera.

Član 20

1. Moraju se preduzeti sve neophodne mjere kako bi se osigurala potrebna sigurnost radnika u brodskim skladištima ili na palubi za prevoz i krcanje tereta broda, kada se u tim skladištima koriste vozila na mehanički pogon ili kada se operacije utovara i istovara tereta obavljaju uz pomoć naprava i uređaja na mehanički pogon.

2. Ne smiju se uklanjati ili mijenjati poklopci grotla ili spone za vrijeme vršenja poslova u brodom skladištu ispod otvora grotla. Prije otpočinjanja operacija utovara i istovara, moraju se ukloniti svi poklopci grotla ili spone koji nijesu adekvatno osigurani od pomicanja.

3. Mora se obezbijediti adekvatna ventilacija cirkulacijom svježeg vazduha u brodom skladištu ili na palubi za krcanje i prevoz tereta, radi prevencije rizika od povrede zdravlja gasovima koje proizvode motori s unutrašnjim sagorijevanjem ili drugi izvori.

4. Za vrijeme ukrcanja ili iskrcanja suvog rasutog tereta u bilo koje skladište ili iz bilo kojeg broskog skladišta ili međupalublja, te kada su radnici angažovani u skladištima broda, moraju se slijediti adekvatna rješenja, uključujući i sigurni načini bjekstva.

Član 21

Sve naprave za dizanje, svi djelovi pokretne opreme, te svi lančani štopovi i pokretna oprema koja čini sastavni dio tovara, moraju:

(a) biti odgovarajućeg dizajna i konstrukcije, adekvatne čvrstoće za svrhu u koju se koriste, moraju se uredno održavati i biti u stanju ispravnosti, a u slučaju pokretne opreme ista mora biti i pravilno instalirana;

(b) se koristiti na siguran i odgovarajući način i naročito, ne smiju se opteretiti tovarom ili tovarima iznad dozvoljenog i sigurnog radnog

opterećenja, osim u svrhe testiranja na način kako odredi stručno lice i pod vodstvom takvog lica.

Član 22

1. Sve naprave za dizanje kao i svi djelovi pokretne opreme, moraju se testirati od strane stručnog lica u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili propisima i to prije nego što se prvi put stave u upotrebu kao i nakon svih značajnijih izmjena ili opraviti na bilo kojem dijelu koji bi mogao ugroziti njihovu sigurnost.

2. Uređaji za dizanje koji su sastavni dio brodske opreme moraju biti ponovno testirani najmanje jednom u pet godina.

3. Kopneni uređaji za dizanje moraju biti ponovno testirani onoliko puta koliko to propiše nadležni organ.

4. Po završetku svakog testiranja, koje se sprovodi u skladu sa ovim članom, naprava za dizanje ili pokretna oprema moraju se temeljno ispitati i sertifikovati od strane lica koje obavlja testiranje.

Član 23

1. Osim zahtjeva navedenih u članu 22, sve naprave za dizanje, te svi djelovi pokretne opreme moraju biti periodično i temeljno ispitani i sertifikovani od strane stručnog lica. Takvo ispitivanje se mora sprovoditi najmanje jednom u dvanaest mjeseci.

2. U smislu primjene stava 4 člana 22 i stava 1 ovog člana, temeljno ispitivanje označava detaljni vizuelni pregled od strane stručnog lica, i ako je potrebno, druga prikladna sredstva ili mjere, sve u cilju dolaženja do što pouzdanijeg zaključka u pogledu sigurnosti uređaja ili dijela pokretne opreme koja je predmet ispitivanja.

Član 24

1. Svi djelovi pokretne opreme moraju biti pregledani prije njihove upotrebe. Ne smiju se ponovo koristiti istrošeni lančani štropovi ili lančani štropovi za jednokratnu upotrebu. U slučaju tereta koji je složen u pasce, lančani štropovi moraju biti pregledani onoliko često koliko je to razumno izvodljivo.

2. U smislu primjene stava 1 ovog člana, pregled podrazumijeva vizuelni pregled koji obavlja stručno lice, kako bi utvrdilo, koliko se može utvrditi na taj način, da li su oprema ili lančani štrop bezbjedni za dalje korišćenje.

Član 25

1. Uredno ovjeren zapisnik, koji se, od zavisnosti od slučaja, mora sačiniti na kopnu ili na brodu, ima se smatrati "prima facie" dokazom o sigurnosti naprava za dizanje i djelova pokretne opreme. Takav zapisnik mora da sadrži sigurno radno opterećenje kao i datume testiranja sprovedenih ispitivanjem i pregledom navedenim u članovima 22, 23, i 24 ove Konvencije. U slučaju pregleda navedenog u stavu 1 člana 24 ove Konvencije, zapisnik treba voditi samo ako je pregledom ustanovljeno oštećenje na djelovima pokretne opreme.

2. Registar uređaja za dizanje i djelova pokretne opreme mora se voditi u formi koju propisuje nadležni organ, vodeći računa o formi koju je preporučila Međunarodna kancelarija rada.

3. Registar treba da sadrži sve izdate sertifikate kao i one sertifikate koji su priznati kao validni od strane nadležnog organa, u originalu ili u ovjerenj kopiji i u formi propisanoj od strane istog organa, vodeći računa o modelima preporuka Međunarodne kancelarije rada u vezi sa testiranjem uređaja za dizanje i djelova pokretne opreme, koje se sprovodi ispitivanjem ili pregledom, od zavisnosti od slučaja.

Član 26

1. U cilju međusobnog priznavanja pojedinačnih rješenja usvojenih od strane Članica koje su ratifikovale ovu Konvenciju, a koja se odnose na testiranje sprovedeno ispitivanjem i pregledom, te na sertifikaciju uređaja za dizanje i djelova pokretne opreme koja čini sastavni dio brodske opreme, kao i na registre s tim u vezi:

(a) Nadležni organ svake Članice koja je ratifikovala ovu Konvenciju mora imenovati ili priznati stručna lica, nacionalnu ili međunarodnu organizaciju, koja će obavljati testiranja sprovedena ispitivanjem ili sličnim radnjama, s tim da je nastavak angažovanja stručnih lica ili priznavanja organizacije uslovljen zadovoljavajućim učinkom;

(b) Članice koje su ratifikovale ovu Konvenciju moraju prihvatiti imenovana lica ili priznate organizacije u skladu sa tačkom (a) ovog stava, ili moraju sklopiti recipročne sporazume u vezi sa takvim prihvatanjem ili priznavanjem. U svakom slučaju, prihvatanje ili priznavanje kao i kontinuitet s tim u vezi, mora biti uslovljen zadovoljavajućim učinkom tih lica ili organizacija.

2. Ne smiju se koristiti uređaji za dizanje, pokretna oprema ili drugi uređaji za rukovanje teretom ako:

(a) nadležni organ, uvidom u sertifikat o sprovedenom testiranju ili ispitivanju, ili uvidom u ovjereni zapisnik, kako može biti slučaj, utvrdi da neophodno testiranje, ispitivanje ili pregled nijesu sprovedeni saglasno odredbama ove Konvencije;

(b) po viđenju nadležnog organa naprava ili oprema nijesu sigurne za upotrebu.

3. Stav 2 ovog člana se ne smije primjenjivati na način da može izazvati kašnjenje pri utovaru ili istovaru brodova kada se za te operacije koristi oprema koja zadovoljava zahtjeve nadležnog organa.

Član 27

1. Svi uređaji za dizanje (osim brodskih samarica) koje imaju jedinstveno sigurno radno opterećenje kao i sva pokretna oprema, moraju se jasno označiti utiskivanjem sigurnog radnog opterećenja, a kada to nije izvodljivo, na drugi pogodan način.

2. Svi uređaji za dizanje (osim brodskih samarica) koje imaju više od jednog sigurnog radnog opterećenja moraju biti snabdjeveni djelotvornim sredstvom koje vozaču omogućava da prilikom svake upotrebe može utvrditi sigurno radno opterećenje.

3. Sve brodske samarice (ne samo brodske dizalice) moraju biti jasno označene sigurnim radnim opterećenjem koje se primjenjuje kada se samarica koristi:

(a) pojedinačno;

(b) s nižim blokom kolotumika;

(c) u paru i u svim položajima bloka kolotumika.

Član 28

Svaki brod mora imati planove opreme i uređaja za rukovanje teretom kao i sve druge informacije s tim u vezi koje omogućavaju sigurno korišćenje brodskih samarica i njihove dodatne opreme.

Član 29

Paleta i slični uređaji koji se koriste za podupiranje tereta moraju biti zdrave konstrukcije i odgovarajuće čvrstoće kao i bez vidljivih oštećenja koja bi mogla uticati na njihovu sigurnu upotrebu.

Član 30

Tovari se ne smiju podizati ili spuštati ako prethodno nisu obuhvaćeni i na siguran način prikačeni na uređaj za dizanje.

Član 31

1. Svi kontejnerski terminali moraju biti tako osmišljeni i organizovani da u razumnoj mjeri osiguravaju sigurnost radnika.

2. U slučaju broda za prevoz kontejnera, moraju se obezbijediti sredstva koja osiguravaju sigurnost radnika prilikom vezivanja i odvezivanja kontejnera.

Član 32

1. Svi opasni tereti moraju biti upakovani, označeni i obilježeni, uskladišteni, složeni i istim se mora rukovati saglasno zahtjevima međunarodnih propisa koji se primjenjuju na pomorski transport opasnih tereta kao i zahtjevima propisa kojim je bliže uređeno rukovanje opasnim teretima u lukama.

2. Ne smije se rukovati opasnim materijama i iste se ne smiju skladištiti i slagati, ako nijesu upakovane, označene i obilježene shodno međunarodnim propisima o transportu opasnih materija.

3. U slučaju da dođe do loma ili oštećenja spremnika ili kontejnera za prevoz opasnih materija u opasnoj mjeri, moraju se obustaviti svi lučki poslovi u tom području, osim onih koji su neophodni za otklanjanje opasnosti, a radnici se moraju skloniti na sigurno mjesto sve dok se takva opasnost ne otkloni.

4. Moraju se preduzeti sve adekvatne mjere kako bi se spriječilo izlaganje radnika toksičnim i škodljivim materijama ili agensima kao i

izlaganje radnika zapaljivim atmosferama i atmosferama s manjkom kiseonika.

5. Moraju se preduzeti sve adekvatne mjere u cilju prevencije nezgoda ili povreda po zdravlje kada je potrebno da radnici uđu u bilo koji zatvoreni prostor u kojem se mogu pojaviti toksične i škodljive materije, ili u prostor u kojem može doći do manjka kiseonika.

Član 33

Moraju se preduzeti sve odgovarajuće mjere predostrožnosti radi zaštite radnika na radnom mjestu od štetnog dejstva prekomjerne buke.

Član 34

1. Kada adekvatna zaštita od rizika nezgode ili povrede zdravlja ne može biti pružena na drugi način, svim radnicima je potrebno obezbijediti ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću primjerenu okolnostima poslova koje obavljaju, koju su u obavezi pravilno koristiti.

2. Radnici su dužni starati se o takvoj ličnoj zaštitnoj opremi i zaštitnoj odjeći.

3. Poslodavac je dužan da održava ličnu zaštitnu opremu i zaštitnu odjeću na odgovarajući način.

Član 35

U slučaju nezgode i radi spasavanja lica u opasnosti i sklanjanja povrijeđenih lica na razumno moguću udaljenost, kako bi se spriječilo njihovo dalje ugrožavanje, potrebno je obezbijediti lako dostupne i adekvatne objekte kao i obučeno osoblje za pružanje prve pomoći.

Član 36

1. Nacionalnim zakonodavstvom, propisima ili drugim odgovarajućim metodama u skladu s nacionalnom praksom i uslovima, svaka država članica, nakon obavjenih konsultacija s organizacijama zainteresovanih poslodavaca i radnika, mora odrediti:

(a) za koje rizike u vezi sa radom je neophodno obaviti početni ili periodični ljekarski pregled, ili oba pregleda;

(b) koji su najduži vremenski intervali nakon kojih se moraju obaviti periodični ljekarski pregledi, uzimajući u vidu stepen rizika i druge specifične okolnosti;

(c) opseg posebnih ispitivanja, koja se smatraju potrebnim, u slučaju radnika koji su izloženi naročitim opasnostima po zdravlje koje proizilaze iz radnog odnosa;

(d) odgovarajuće mjere za pružanje zdravstvene zaštite na radu.

2. Troškovi svih medicinskih pregleda i ispitivanja obavjenih saglasno stavu 1 ovog člana ne smiju padati na teret radnika.

3. Podaci o medicinskim pregledima i ispitivanjima moraju biti povjerljivi.

Član 37

1. U svakoj luci sa značajnijim brojem radnika obavezno je osnivanje Zdravstvenih i sigurnosnih odbora koji uključuju predstavnike poslodavaca i radnika. Ovi odbori se moraju osnovati i u drugim lukama, gdje je potrebno.

2. Osnivanje, sastav i djelatnosti tih odbora uređuju se nacionalnim zakonodavstvom, propisima ili drugim odgovarajućim metodama u skladu s nacionalnom praksom i uslovima, a nakon obavjenih konsultacija s organizacijama zainteresovanih poslodavaca i radnika, i uzimajući u obzir lokalne okolnosti.

Član 38

1. Nijedan radnik ne smije biti angažovan na lučkim poslovima ako mu prethodno nijesu date adekvatne instrukcije ili ako prethodno nije prošao obuku o potencijalnim rizicima na radu i o osnovnim mjerama predostrožnosti koje je nužno preduzeti.

2. Uređajima za dizanje i drugim uređajima za rukovanje teretom može upravljati samo lice sa odgovarajućim kvalifikacijama i iskustvom i sa navršenih 18 godina života ili lice koje pohađa obuku, samo ako je propisno nadgledano.

Član 39

U cilju što kvalitetnije prevencije od radnih nezgoda i bolesti u vezi sa radom, moraju se preduzeti sve one mjere koje će osigurati da takve nezgode i bolesti budu prijavljene nadležnom organu, a gdje je potrebno i adekvatno istražene.

Član 40

U svakoj luci, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i propisima, mora postojati dovoljan broj toaleta i drugih objekata za održavanje lične higijene, koji moraju biti pravilno održavani i kada je izvodljivo, na razumnoj udaljenosti od radnog mjesta.

DIO IV. PRIMJENA

Član 41

Svaka članica koja ratifikuje ovu Konvenciju mora:

(a) specificirati, u pogledu zaštite i zdravlja na radu, dužnosti svih lica i tijela povezanih s lučkim poslovima;

(b) preduzeti sve neophodne mjere u cilju sprovođenja ove Konvencije, uključujući i propisivanje odgovarajućih kaznenih odredbi;

(c) zadužiti odgovarajuće inspeksijske organe da nadziru primjenu mjera koje se moraju preuzeti u skladu sa ovom Konvencijom, ili se ujeriti u sprovođenje odgovarajućeg inspeksijskog nadzora.

Član 42

1. Nacionalnim zakonodavstvom i propisima obavezno je odrediti vremenske rokove za primjenu odredbi ove Konvencije, u vezi sa:

(a) konstrukcijom ili opremanjem broda;

(b) konstrukcijom ili opremanjem bilo kojeg kopnenog uređaja za dizanje ili drugog uređaja za rukovanje teretom;

(c) konstrukcijom bilo kojeg dijela pokretne opreme.

2. Vremenski rok propisan saglasno stavu 1 ovog člana ne smije biti duži od četiri godine od dana ratifikacije ove Konvencije.

DIO V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43

Ova Konvencija revidira Konvenciju o zaštiti od nesreća (lučki radnici) iz 1929. godine i Konvenciju o zaštiti od nesreća (lučki radnici) iz 1932. godine (revidirana).

Član 44

Službene ratifikacije ove Konvencije biće dostavljene generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada koji će ih registrovati.

Član 45

1. Ova Konvencija obavezuje samo države članice Međunarodne organizacije rada čija ratifikacija bude registrovana od strane generalnog direktora.

2. Ona će stupiti na snagu dvanaest mjeseci nakon što generalni direktor bude registrovao ratifikaciju dvije države članice.

3. Posle toga, ova će Konvencija stupiti na snagu za svaku članicu dvanaest mjeseci od dana kada njena ratifikacija bude registrovana.

Član 46

1. Svaka država članica koja je ratifikovala ovu Konvenciju može je otkazati po isteku vremenskog perioda od deset godina posle dana prvobitnog stupanja na snagu Konvencije, aktom dostavljenim generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada radi registracije. Otkaz će proizvoditi pravno dejstvo godinu dana nakon njegove registracije.

2. Svaka država članica koja je ratifikovala ovu Konvenciju, a koja u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda navedenog u prethodnom stavu, ne ostvari pravo otkaza predviđeno ovim članom, biće obavezana novim desetogodišnjim periodom, i prema tome, moći će da otkáže ovu Konvenciju po isteku svakog desetogodišnjeg perioda pod uslovima predviđenim ovim članom.

Član 47

1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada će obavijestiti sve države članice Međunarodne organizacije rada o registracijama svih ratifikacija i otkaza koje su mu dostavljene od strane država članica Organizacije.

2. Čim ratifikacija druge države članice bude dostavljena generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada, isti će obavijestiti sve članice Organizacije o tačnom datumu kada će ova Konvencija stupiti na snagu.

Član 48

Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada dostaviće Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija radi registracije, saobrazno članu 102 Povelje Ujedinjenih nacija, potpuna obavještenja u pogledu svih ratifikacija, svih akata o otkazima Konvencije koje je registrovao shodno odredbama prethodnih članova.

Član 49

Upravljačko tijelo Međunarodne kancelarije rada biće dužno da, onoliko puta koliko bude smatralo potrebno, podnese Generalnoj konferenciji izveštaj o primjeni ove Konvencije i odlučiće da li ima mjesta da se stavi na dnevni red Konferencije pitanje njene potpune ili delimične revizije.

Član 50

1. U slučaju ako bi Konferencija usvojila novu Konvenciju čiji je predmet potpuna ili delimična revizija ove Konvencije, osim ako nova konvencija ne određuje drukčije:

(a) Ratifikacija od strane jedne članice nove konvencije, čiji je predmet revizija, povlačila bi sama po sebi, bez obzira na gore navedeni član 46, neposredni otkaz ove Konvencije, pod uslovom da je nova konvencija čiji je predmet revizija stupila na snagu;

(b) od datuma stupanja na snagu nove konvencije čiji je predmet revizija, ova bi Konvencija prestala da bude otvorena za ratifikaciju od strane članica.

2. Ova bi Konvencija ostala u svakom slučaju na snazi u svojoj formi i sadržini za sve države članice koje bi je ratifikovale, a koje ne bi ratifikovale Konvenciju čiji je predmet revizija.

Član 51

Engleski i francuski tekst ove Konvencije jednako su vjerodostojni.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Međunarodni ugovori".

Broj: 19-2/16-1/4

EPA 45 XXVI

Podgorica, 6. mart 2017. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE 26. SAZIVA

Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.